

INFORMASJON

LØVSTAKKSIDENE

Menighetsblad for Løvtakksiden menighet

DEN NORSKE KIRKE

Nr. 1/2026 Påskenummer

Løvtakksiden menighet

Solheim kirke, Hordagaten 28

St Markus kirke, Lien 45

Kontor i Hordagaten 28,
5055 Bergen

Kontortid: Ta kontakt på forhånd.

Telefon: 55 30 81 30 / 934 06 822

E-post:

lovstakksiden.menighet.bergen
@kirken.no

Bestillinger av dåp, vielser og
gravferd på Kirketorget:
telefon 55 59 32 10
og kirketorget.bergen@kirken.no

Menigheten på nett:

•www.lovstakksidenmenighet.no
•facebook.com/
lovstakksidenmenighet.no/

Ansatte og menighetsråd

Sokneprest

Anne Line Holme Kroken

Diakonimedarbeider

Grete Beate Lønne

Kirketjener Bjørg Karin Husa

Daglig leder (vikar)

Ragnhild Raubotn Holmedal

Kantor Asbjørn Snilstveit

Ungdomsarbeider (20%)

John Bertin Bjørke Hellerslien

Babysang Grethe Borge

Seniorprest/prostiprest Atle Moe

Leder for menighetsrådet

Sverre Johan Nærheim

Menighetsbladet

Utgitt av Løvtakksiden menighet
ved menighetsrådet. Redaksjonen
avsluttet 4. mars 2026.

I redaksjonen for dette bladet:

Ommund Lindtjørn,
Violet Halder,
Grete Beate Lønne,
Knut Kvalsvik (formgivning)

Forsidefoto: Knut Kvalsvik

Trykket av RKGrafisk AS

Har du tips til neste nummer?

Frist for innsending: 17. juni.

Epost: lovstakksidene@kirken.no.

Visste du?

Visste du at Løvtakk-fjellet som vi bur på, er veldig poetisk? Hm, med litt hjelp, då. Visste du at Kvinneklinikken er 100 år i år? Der er du kanskje fødd? Eller ikkje. Vil du vite kva ein kan oppleve på språkkurs i Frankrike? Vil du ha tips frå Kirkens SOS om korleis verte ein betre samtalepartner? Visste du kva symbolikk som kan ligge i eit krusifiks?

I dette bladet har vi ein del nokså forskjellig innhald. Men som vanleg finn du oversikt over gudstenester i Løvtakksiden menighet på baksida av bladet, og andre aktivitetar på nestsiste side. Også aktivitetane vi driv har nokså forskjellig preg.

Men fyrst og fremst vil vi du skal vite at vi har eit håp, som prostiprest Heidi Merete skriv om på neste side. Vi ynskjer at alle skal få dele dette håpet med oss.

Knut Arnold Kvalsvik

Vil du gi en gave til menighetsbladet?

Det koster penger å trykke og dele ut bladet. Du kan gi en gave til dette formålet på:

- VIPPS: 645873
- Bankgiro: 5083.05.65067, merk «blad»

Trenger du noen å snakke med?

Ring eller skriv. Vi er her. Alltid.

22 40 00 40
soschat.no

KIRKENS
SOS

Vi har håp!

Av prostiprest Heidi Merete Baird

Foto: ukjent, fra [aquietwalk.com](https://www.aquietwalk.com)

Under pandemien var det mange barn som tegnet regnbuer og satte i vinduet, med budskapet «alt blir bra». Kanskje du eller noen av dine har gjort det? Det var ment som en oppmuntring og så vakkert ut når du gikk bortover gaten.

Det var bare ett problem. Det var jo ikke sant! Alt ble ikke bra. Noen døde. Andre fikk helseskader som de fremdeles sliter med. Noen ga opp studier eller mistet jobben. Noen opplevde ensomhet da de åpne felles-skapene lukket seg og folk trakk seg inn i små grupper på 5 eller 10. Kanskje den følelsen av ensomhet, av ikke å høre hjemme i en liten gruppe, kan være gjemt inni deg fremdeles. Det hørtes fint ut å si at alt blir bra, men det var jo ikke sant.

Noen venner av meg hadde en annen løsning. De hadde også en regnbue i vinduet, men under den stod det: «Vi har håp». Det er et helt annet budskap. Håpet kan du ha med deg midt i en situasjon som er skikkelig vond. Vi har håp, ikke om at alt blir bra, men om at det fortsatt finnes mening og fremtid.

Alt blir ikke bra. Og kanskje dette året blir verre enn det forrige, menneskelig sett. Eller kanskje det blir bedre. Det vet vi ikke før året er til ende. Uansett er budskapet fra Bibelen at håpet vårt, det er knyttet til Jesus. Han kalles for den første og den siste. Det betyr at han har vært der i livet ditt frem til nå, fra før du pustet for første gang. Det betyr at Jesus skal være der frem til din siste dag. Den dagen alle andre hender må slippe, da er det en hånd som ikke må slippe din.

Ja, Jesus kommer til å være sammen med deg lenger enn din siste dag på jorden.

For Bibelen tegner opp de lange linjene, til verdenshistoriens slutt, der Jesus skal skape alt nytt, slik Bibelen forteller om at han skapte alt på jordens første dag. En dag skal Guds bolig være hos menneskene, og han skal tørke bort hver tåre fra våre øyne. Da skal det være slutt på alt som er så vondt for oss. Da skal det ikke lenger være gråt, bekymring, smerter og død.

Bibelen sier ikke at alt blir bra. Noen ting blir tøft. Men vi møter det sammen. Sammen med hverandre, og sammen med Jesus.

Vi har håp!

Til alle ungdommer på Løvestakksiden som er født i 2012

Ta kontakt med menigheten om du ønsker å delta i menighetens konfirmentarbeid skoleåret 2026/2027, og bli konfirmert i mai 2027.

Planen for neste års konfirmentkull er ennå ikke lagt, men årets opplegg har sett slik ut:

- Månedlig: Klubb med kebab og gaming i Solheim kirke onsdag kl. 19.30
- Månedlig: Delta på gudstjenester i Solheim og St Markus kirke
- Månedlig: Undervisningssamlinger i Nygård kirke sammen med konfirmentene i Laksevåg og Nygård
- Tur til London mars 2026, med musikal (Les Misérables) og besøk i Sjømannskirken

Hjertelig velkommen skal du være!

Vennlig hilsen sokneprest Anne Line Holme Kroken,
mail: ak889@kyrkja.no

Vi trenger gevinster til julebasaren 2026

Hvert år arrangerer menigheten julebasar i Solheim kirke. Vi vil allerede nå oppfordre folk som har lyst til å bidra med gevinster.

Til hovedutlodningen er vi interessert i f.eks kaffeservise, elektriske kjøkkenartikler, strikkeplagg, vedsekker, LEGO, Playmo, fenalår, gavekort på restauranter eller opplevelser og abonnement på aviser eller magasiner.

Til åretrekningene er det kjekt med sjokolade, kaffe, lysestaker, bøker, håndarbeid(votter, sokker, gensere mm.), kjøkkenutstyr, skåler – bruk fantasien. Hva kunne du tenke deg å vinne?

Du kan levere gevinster til menighetskontoret eller ta kontakt med daglig leder Ragnhild Holmedal.

Søndag er kirkedag!

Kristne har Kristus felles, og er ment å utgjøre et fellesskap. Gudstjenesten på søndag (se baksiden av bladet) er vår viktigste samling. Da kan vi høre det kristne budskapet sammen, synge sammen, og motta nattverden sammen som et synlig tegn på nåde og fellesskap.

Løvestakkens indre drøm

Av Violet Halder

(1)

Snøen faller sakte –
det føles som om himmelen har spredt all sin stillhet
over fjellskråningene.

Trærne sover pakket i et hvitt teppe.

Jeg hører inni snøen den svake lyden av mitt hjerte,
som om et gammelt piano spiller i det fjerne lyset.

(2)

En morgen, plutselig, ser jeg –
under snøen rører vannet seg for første gang,
som om nye lyder blir født i fjellets årer.

Villblomster blomstrer i tåkens myke bryst,
og i deres farger ser jeg menneskers latter
komme fra fjerne land –
fremmede ansikter, ukjente land,
likevel, i denne luften er vi ett.

(3)

Solen smelter utover fjellets skulder,
sollys samles på det grønne gresset som en sovende fugl.

En fjern bekk synger –
dens melodi bærer duften av en minnetung ettermiddag.

Folk går rolig,
deres åndedrag blander seg med lyset i luften.

Jeg sitter alene og ser –
måkene flakser over himmelen,
som om noen har skrevet navnet på en purpurfarget blomst
på tiden selv.

(4)

Bladene tar farvel – tiden endrer deres farger.
Gult og oransje driver i en stille parade over fjellet.
Regnet faller,
og med hver dråpe blandes de forgangne dagene –
som om et stille liv sover i fjellets jord.

Denne Løvestakken strømmer gjennom meg –
der jeg er sky,
jeg er blomst,
jeg er lys,
jeg er gjenfødelse.

Kvinneklubben er 100 år

Av Berit Eggen Solstad

Vi har en litt spesiell hundreåring i «nabolaget»: Kvinneklubben.

Noen bygninger fester seg i bevisstheten bedre enn andre, nesten sånn som fjell kan gjøre det. Kirker, sykehus, museum.... Noen monumentale signalbygg som liksom «alltid» har vært der. Kvinneklubben er en av dem. Kanskje handler det også om de erfaringene vi som pasienter og brukere har ved klubben.

Er det ett sted der kanskje de fleste bergensere har vært innom det siste århundret, så må vel det være Kvinneklubben, eller KK.

At Kvinneklubben på Haukeland ble en realitet, henger nøye sammen med utdanningshistorien til jordmødre og utviklingen av fødselsvitenskapen, eller obstetrikken, som det også kalles.

Fødselsklubber etableres

Den første offentlige jordmorskolen i Norge var Fødselsstiftelsen i Kristiania, og ble opprettet i 1818. Fødselsklubbene ble opprettet, først og fremst som læreanstalter for jordmødre, og her kunne fattige folk samtidig få gratis fødselshjelp. Jordmorutdanningen var dermed den første yrkesutdanning for kvinner i Norge og jordmødre de første kvinner som var statlig ansatte.

Etter hvert kom det ønsker fra alle deler av landet om å få uteksaminert flere jordmødre og i 1860 bestemte Stortinget at det skulle opprettes en til jordmorskole, i Bergen.

I 1863 er Fødselsstiftelsen med jordmorskole på plass, på Raadstueplass 2.

Det var hårde bud for jordmorene. Mye kunnskap og mye tungt praktisk arbeid ble komprimert på den den gang korte ett-årige utdanningen.

Antall jordmødre og leger i Bergen økte noe utover 1800-tallet, men det var ikke nok i forhold til befolkningsveksten. Den norske

jordmorsforenings formann sendte brev til Justisdepartementet i 1910: «*Forholdene ved skolene er meget utilfredstillende idet eleverne maa utføre grovere arbeider, som matbæring og skuring og dette i forbindelse med meget vaaking, ogsaa over pasienter paa den gynækologiske afdeling, gjør elevene trætte og utkjørte og lite skikket til at følge undervisningen, som er det viktigste.*».

To jordmødre i Årstad

Om ikke forholdene ved jordmorskolen var tilfredstillende, så var heller ikke arbeidshverdagen til de ferdig utdannede jordmødrene stort bedre.

Jordmoryrket var ikke godt betalt og det var ofte ensomt med tyngende ansvar. Jordmødrene måtte være på vakt døgnet rundt. Det var heller ikke så lett for den utdannede jordmoren å vinne innpass. Hun var i konkurranse med de selvlærte hjelpekonene. Men, det var høy barnedødelighet og mange ukyndige blant hjelpekonene.

Hos Bergen byarkiv kan man lese om de første jordmødrene i Bergen, kvinner som må ha banet vei for faget og yrket sitt:

Martha Falck var jordmor i Årstad fra 1891. Hun skriver et brev til kommunestyret, hvor hun ber om lønn for sitt siste arbeidsår her, da hun ikke har fått fast lønn for arbeidet. Hun får støtte av distriktslegen og innvilges dette. ►

Martha Falck, Nikoline og Nikolines sønn
Foto i privat eie, fra Bergen byarkiv, ukjent fotograf

Kvinneklippen 1926. Foto: Knud Knudsen, fra marcus.uib.no

Ved kommunevalget i oktober 1901 ble Martha Falck valgt inn som den første kvinnen i kommunestyret i Årstad kommune. Hun var også medlem av helserådet i kommunen. Dette var første året (noen) kvinner kunne velges til kommunestyrene, og det første året kvinner kunne stemme. Hun var dermed den første – og ved dette valget den eneste – kvinnen som ble valgt inn Årstad kommunestyre.

Nikoline Falch Ellertsen, fulgte i sin mor, Martha Falcks, fotspor, og i 1910 ble hun valgt inn som neste kvinne til kommunestyret i Årstad, og også hun satt i helserådet. Det var ofte dårlige hygieniske forhold i Solheimsviken på slutten av 1800- og tidlig på 1900-tallet. Nikoline var aktiv og skrev blant annet flere artikler om jordmødrenes arbeidsforhold i Arbeiderpartiets Kvindeforbunds tidsskrift, «Kvinden». I en artikkel i 1913 skriver hun om de kummerlige forholdene for mange fødende i Årstad og hun runder av slik: «Undertegnede

finder det at være sin pligt som Jordmor og medlem av Aarstad Helseraad at andrage om det kunde være muligt at faa rettet noget paa de fortvivlende forhold hvorunder jeg maa utføre mit arbeide som Jordmor.»

Kvinneklinikk til slutt

I 1914 gikk Sosialdepartementet inn for at nye bygninger skulle oppføres for Fødselsstiftelsen i Bergen. De utholdende og standhaftige jordmødrenes rapportering om forholdene og press på myndigheter, fra både jordmødre og leger, bidrog sterkt til dette. Likevel var det ikke før rundt nyttår 1922/23 at første spadestikk ble satt i den 14 dekar store tomten ved siden av Årstad kirke.

Kvinneklippen i Bergen åpnet den 22. februar 1926. Den var topp moderne utstyrt. Klinikken var delt i fire avdelinger; fødeavdeling, gynekologisk avdeling, barselavdeling og isolatavdeling.

Vår tid

Jordmorskolen skilte lag med Kvinneklubben først i 1970. Men fødeavdelingen på Kvinneklubben var, og er, det stedet jordmorstudentene lærer praktisk fødselshjelp.

I 2024 flyttet KK til Glasblokkene ved Haukeland sykehus. Årlig fødes 4500– 5000 barn til verden ved KK, som i dag er en del av Helse Bergen og Helse Vest. Trettifire personer var ansatt i 1926. I dag har Kvinneklubben ca. 450 ansatte.

Den viktige og omsorgsfulle jordmoren

Kanskje fester minnene vi har fra Kvinneklubben seg særlig godt? Her er vi tross alt et sted der de mest sårbare sidene ved livet står i spill.

Mine besøk ved klubben skyldes to skjellsettende erfaringer, da jeg fødte vår sønn Jakob og seinere vår datter, Marie Solfrid. En episode jeg husker særlig godt var da det lille nøstet av en datter fikk pustebesvær der hun lå i den gjennomsiktede sengen av glass. Jeg tok henne

resolutt opp, i lett panikk, og gikk så fort jeg kunne inn i rommet ved siden av der jordmoren var, og lot henne ta seg av barnet, som sekunder etterpå var fin igjen.

Det er bildet av den viktige og omsorgsfulle jordmoren som dominerer etter å ha blitt kjent med denne delen av vår historie.

Vi gratulerer Kvinneklubben med sine 100 år!

Noen kilder:

- * <https://www.bergenbyarkiv.no>
- * Blom, Ida: *Den Haarde dyst* (1988)
- * Børdahl P.E: *Jordmorutdanning og kvinneklubb : tilbakeblikk og status etter 25 år i Bergen : jubileumsskrift for Bergen jordmorhøgskole og Kvinneklubben / red. K. Haram og P. Bergsjø. – Bergen 1987.*
- * Farstad, Aud: *På liv og død. Distriktsjordmødrenes historie*, Samlaget Oslo 2016
- * Hamre, Britt (2007): *Jordmorutdanning i Bergen. Et historisk tilbakeblikk på jordmoryrket. Profesjonsutdanninger i Bergen.* E. Ertresvaag: 29ff.

Ti samtaletips fra Kirkens SOS

Vi vet at en god samtale redder dagen for mange. Og livet for noen.

Her får du ti konkrete samtaletips som kan gjøre deg til en bedre

samtalepartner. Les mer her: www.kirkens-sos.no/samtalekurs/ti-samtaletips

Tips 1: Ta deg tid til å lytte.

Vær tålmodig og snakk lite selv.

Tips 2: Vis at du lytter og ønsker å forstå.

Gjenta gjerne det du opplever at den andre sier, for å sjekke at du har forstått det rett.

Tips 3: La den andre få snakke.

Ikke bruk samtalen til å komme med dine egne historier eller følelser.

Tips 4: Gi anerkjennelse og støtte.

Ros den andre for å ta opp problemet og dele følelsene sine med deg.

Tips 5: Hjelp til med å rydde.

Prøv å dele opp og strukturere store problemer.

Tips 6: Gi heller innspill enn råd.

Still spørsmål som kan bidra til at den andre finner løsninger selv.

Tips 7: Let etter lyspunktene.

Gi styrke ved å minne om det den andre gjør bra og lykkes med.

Tips 8: Tål stillhet.

Det er plass til pauser i en god samtale.

Tips 9: Avklar forventninger.

Få klarhet i hva den andre venter at du skal gjøre etter samtalen.

Tips 10: Hold på hemmeligheter.

Det som skal bli mellom dere, må bli mellom dere. Verdsatt den tilliten du blir vist.

Reisebrev fra Frankrike

Tekst og foto: Gunhild Hofstad

I januar–februar 2026 tilbrakte jeg fire uker i Caen i Normandie. Universitetet i Bergen og andre norske universiteter har i over 40 år hatt samarbeid om utveksling med Université de Caen, og i januar hvert år kan rundt 25 norske studenter ta intensivkurs i denne helt spesielle byen. La meg komme tilbake til det!

I Paris

Først gikk nemlig reisen til Paris. Jeg elsker snø og vinter, og stor var begeistringen da flyet på ettermiddagen 5. januar landet i et Paris med 5 cm nysnø. Overalt hadde folk laget snømenn, og noen tok spontant en real snøballkrig! Men da dagslyset kom neste dag, så jeg kuldens bakside: Telt etter telt med uteliggere! De må ha hatt det bikkjekaldt i minusgradene! Lite hjalp det for dem at en av dem utenfor teltet sitt hadde laget en snømann og kledd ham i rutete skjorte.

Place de la Concorde var stedet der giljotinen stod under den franske revolusjon. Blant annet ble den 45 år gamle modige kvinnen Olympe de Gouges halshugget der i 1793, fordi hun mente kvinner burde ha like rettigheter som menn. Plassen er i dag en fontene med grå stein og asfalt rundt. Da likte jeg bedre Place de

Vosgues, som var en pitteliten, grønn firkant rett ved Musée Carnavalet, der vi norske studenter fikk en god times omvisning. Plassen var full av parisere som nøt solstrålene på denne sjeldne snødagen, som attpåtil var min bursdag!

Til Caen

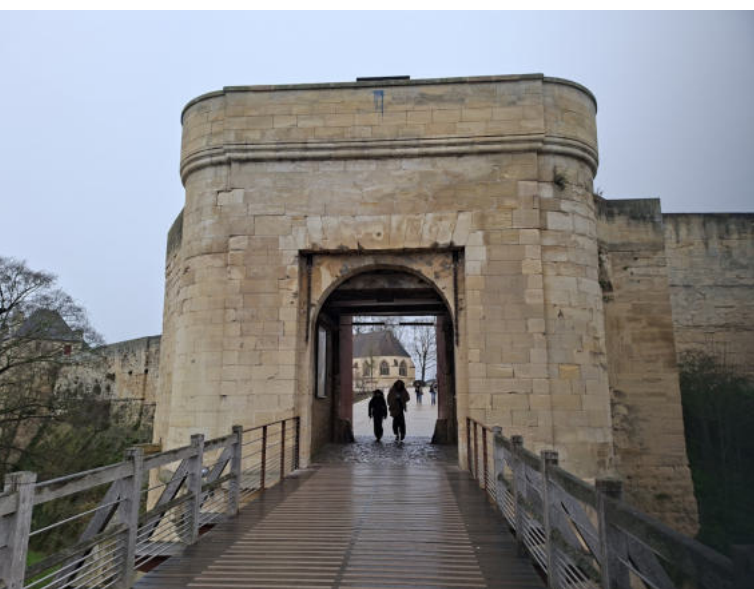
7. januar var det snøstorm i Paris, men nå gikk ferden videre til Caen. Et sted mellom Evreux og Lisieux ble det hvite åslandskapet grønt, og i Caen så jeg ikke et snønugg, kun én eneste morgen lå det rim på bakken. Ikke regnet det noe særlig der heller, men fy så fuktig det var! Grønske både vannrett og loddrett, bakken kunne være riktig så glatt! Og både boliger og universitetsbygningene var kalde og fuktige, ispedd mugg. Luften ga oss hodepine, så vi hadde vinduet åpent store deler av undervisningen. Uansett om vinduet var åpent eller igjen, knirket Caens bybane forbi i bakken hvert femte minutt. De metalleddene hadde sannelig trengt litt olje!

På toppen av bakken lå den største universitetskantinen. Der fikk vi utenlandske studenter full middag til 45 kr. Franske studenter betaler kun 1 euro for det samme måltidet. Det er staten

som subsidierer, men jeg så på nyhetene at dette velferdsgodet er truet av kuttplaner.

Mellom universitetet og byens sentrum med handlegater ligger borgen, le Château, bygget på 1000-tallet av Vilhelm Erobreren. Nå er det bare ruiner igjen, men området fungerer som en rolig rekreasjonslunge midt i byen. En liten kilometer fra borgen i øst og vest ligger Dameklosteret og Manneklosteret, også de fra Middelalderen. Både det enorme universitetsområdet, de gamle borgruinene og de to digre klostrene gir byen et helt spesielt preg.

På bokhandel

Å handle i Frankrike er moro! De har så mange ting i butikkene som vi ikke har hjemme, og i hele januar var det salg. Men med tanke på at franske lønninger er langt lavere enn norske –

en fulltidsansatt ved universitetet får 1900 euro i måneden netto – var alt ganske dyrt.

På tross av de stive prisene var Caens sentrum full av både gullsmeder og konfektbutikker, men det desidert mest storslagne var for meg bokhandlene! De lå på hvert eneste gatehjørne, og det fantes bokhandler kun med tegneserier, kun med bruktbøker eller kun med barnelitteratur. I min favorittbokhandel hadde de et helt utstillingsvindu bare med litteratur fra Arktis. Jeg kjøpte diverse bøker fra Grønland den uken jeg følte at Europa var som hardest truet av Trumps vanvidd. Den samme bokhandelen hadde også en egen nordisk hylle, og der fant jeg kremen av norske forfattere: Ragde, Ravatn, Rishøi, Staalesen og Undset.

Franskundervisning

På universitetet var vi delt inn i to grupper etter flinkhetsnivå. Da halvparten av gruppe A2 byttet til gruppe B1 for å få større utfordringer, valgte jeg å bytte fra B1 til A2. Ni studenter er bedre enn 18, all den tid jeg sliter med hørselen! Men selv om det var obligatorisk oppmøte, hendte det ofte at vi bare var 3-4-5 studenter. Den siste uken var jeg flere ganger den eneste som dukket opp, særlig på morgenforelesningene. Dette skapte en kinkig situasjon for lærerne, men den siste dagen inviterte to av dem meg med på kafé i tur og orden. Den uvante settingen skapte kontakt på en helt annen måte, og det ble en veldig fin

avslutning på oppholdet mitt. Den ene læreren viste seg å være født på Madagaskar, med fransk far og gassisk mor – eller omvendt. Men gudfaren hennes var norsk! Hun sa at det var mange nordmenn i hennes barndom på Madagaskar, akkurat slik jeg har lest om i Misjonstidende!

Mangeartede opplevelser

Det mest negative i Frankrike var all røykingen. Folk røyker veldig mye, både menn, kvinner, unge og gamle. De respekterer ikke nødvendigvis et røykeforbud. Etter først å ha måttet flytte fra en Airbnb-bolig pga. mugg, måtte jeg siden bytte rom flere ganger på leilighetshotellet jeg tok inn på, fordi folk røykte både på rommene sine og i korridoren.

Det rareste jeg opplevde i Frankrike, var at kvinner og menn delte dusj i svømmehallen! Storartet, men jeg måtte konsentrere meg hardt for å ikke gjøre den automatiske bevegelsen det er å ta av seg badedrakten...

Det tristeste jeg opplevde var alle de bostedsløse, i Caen søkte de tilflukt ved kirkedørene.

Det mest irriterende jeg så, var at Frankrike ikke har noen panteordning for tomflasker, de lå strødd overalt. Med en skarve returordning hadde byene vært atskillig mindre bossete, og de fattigste hadde hatt en kjærkommen ekstrainntekt.

Det fineste jeg opplevde, var at ekspeditriser i klesbutikkene var mer opptatt av at klærne virkelig skulle passe kunden, enn at de skulle selge og tjene mest mulig.

Utbytte

Om fransken min ble så veldig mye bedre, vet jeg ikke. Jeg fikk dessverre ikke tildelt vertsfamilie slik de yngre studentene fikk, og vet ikke om mitt daglige språkbad med franske nyheter på leilighetshotellet var tilstrekkelig. Men det er visst først en stund etter hjemkomsten at man merker progresjonen, så da har jeg noe å glede meg til. Det beste med å reise er forresten å komme hjem igjen, og uten å reise, kan vi ikke skjønne hvor godt vi har det hjemme!

Abbaye aux Hommes, klosteret for menn i Caen

Den korsfestede og oppstandne

Tekst og foto: Helge Unneland

Korstegnet er kirkens kjennetegn. Som et «varemerke» finnes det på bygninger og gjenstander som et signal på budskap og tilhørighet.

«Varemerke» kalles på engelsk «branding». Det kommer av cowboyenes praksis med å brennemerke storfe med et merke som viste eierskap.

Så kan en spørre hvorfor korset er blitt det sentrale symbol for kirkens budskap? Det handler om de dypeste eksistensielle spørsmål i våre liv – å komme til rette med vår skyld og med døden.

Mange kjenner til verset som står i Joh 3,16, det som også kalles «Den lille Bibel»:

«For så høyt har Gud elsket verden at han ga sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal gå fortapt, men ha evig liv.»

Men versene før dette kjerneordet gir oss en tolkningsnøkkel til korsets hemmelighet:

«Og slik Moses løftet opp slangen i ørkenen, slik må Menneskesønnen bli løftet opp, for at hver den som tror på ham, skal ha evig liv.»

Bakgrunnen er Israelittenes vandring fra fangenskapet i Egypt til friheten i «det lovede land». De var berget/reddet/frelst gjennom vannet til frihet og var nå et pilegrimsfolk på vei til løftets land. Men de var ulydige og «knurret mot Herren» og «lengtet tilbake til kjøttgrytene i Egypt.» Da kom det slanger inn i leiren med sin dødbringende gift. Men Moses ba for folket og fikk beskjed om å sette opp en kobberslange på en stang og et blikk på denne var nok til redning.

«Slik må Menneskesønnen bli løftet opp», sier Jesus i verset før Den lille Bibel. Jesus er vårt soningsoffer. Han har ved sin død og oppstandelse seiret over synden, døden og den onde! Korset er frelsens tegn. Det sammenfatter troens innhold: syndenes forlatelse og evig liv.

*«Tre dager dødens fange han var,
før han sto opp og seiren var klar.
Tvers gjennom gravens stengsel han gikk. Frelse
og fred ved Jesus vi fikk!»*

synger vi i den afrikanske påskesalmen.

I vår kirkes dåpsliturgi sier presten: «Jeg tegner deg med det hellige korsets tegn, til et vitnesbyrd om at du skal tilhøre den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus – og tro på ham.»

Gjennom dåpens vann settes vi fri. Vi er blitt en del av pilegrimsfolket på vandring mot «det salige livets land», slik vi synger:

*«Vi er et folk på vandring.
Når veien blir slitsom og lang,
vi søker en eng og en kilde,
et fristed for bønn og sang».*

I gudstjenestens fellesskap møtes himmel og jord. Og når gudstjenesten starter med prosesjon med prosesjonskorset først, er det nettopp et uttrykk for dette blikkfestet vi trenger på vår livsvandring mot «det lovede land» – det fullkomne gudsriket – som Johannesevangeliet minner oss om i Joh 3,14–16. «In hoc singo vinces» – «Ved dette tegn skal du seire».

Den som døpes, tegnes med det hellige korsets tegn. Presten tegner korstegnet over menigheten når velsignelsen lyses. Reformatoren Martin Luther skriver i den lille katekisme at det er en god skikk å tegne korstegnet over seg når en står opp om morgenen og når en går til ro for natten. Og det er mer utbredt enn før at deltakere i våre gudstjenester tegner korstegnet over seg ved mottagelsen av nattverden og ved velsignelsen. En fører høyre hånd fra pannen og ned, og deretter fra venstre side, hjertesiden – og til høyre. Som et troens skjold, som et troens gjensvar på Guds godhet. Denne ytre handlingen gir oss en påminnelse om hvem vi hører til og hvor vi har vårt håp.

Mange tenker at det tomme, nakne korset er det «rette» symbolet og blikkfestet i hjem og kirker.

Ikke noe galt i det. Men krusifikset (som betyr «festet til korset») der Jesu kropp er med – uttrykker sterkere hans sonoffer. Jeg har et krusifiks hjemme som billedlig og synlig viser «den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus». Dette håndskårne kunstverket i tre er skåret ut av ett trestykke! Her ser vi korset med den oppstandne. Ingen nagler, men naglenes sårmerker. Ingen tornekrone, men en kongekrone. Ikke lendeledet fra Langfredag – men øverste-prestens kledning. I denne avbildningen ser vi Langfredag, Påskedag og Kristi himmelfartsdag i ett bilde, der Jesus løfter sine hender til velsignelse! På den 40. påskedag inntok han tronen ved Faderens høyre hånd og lovet sitt nye nærvær – ikke lenger bundet av tid og rom og med løftet: «*Se jeg er med dere alle dager!*»

Tidebønn

Jeg brenner for de åpne kirkers sak. De to bygningene som begge ruver over nabolagene på Løvestakksiden – ditt hjem og mitt hjem – de burde vært åpne hele tiden! Men så vet jeg at det ikke bare er å åpne opp dørene og slippe folket til. Selv om jeg skulle ønske at det var slik.

Så hva kan vi gjøre? Hvordan åpne opp Solheim kirke slik at du kan komme inn der og sette deg ned, se på altermaleriets pastellfarger, det høye taket, lukten av flettverket i kirkebenkene? Hva skal vi gjøre med St Markus slik at den virkelig blir din og min, vår og alles kirke?

Kanskje det er viktig å puste riktig og ta de små skritt – kanskje vi kan ta fram et eldgammelt triks fra historien? Jeg tenker på tidebønnen. De korte liturgiske samlingene som inneholder ord, bønner og toner fra den lange historien til den kristne kirke på jorden.

I Solheim kirke har vi startet med middagsbønn hver tirsdag og kveldsandakt hver onsdag. Da er kirkedøra åpen og du kan komme inn, tenne lys, sette deg ned.

Jeg ønsker å også få tidebønnen til St Markus. Katedralen vår har det lengste kirkegulvet i Bergen, men også et vakkert sidekapell som bør benyttes i større grad.

For å holde tidebønn trengs en liturgi – det har vi. Det trengs rom – det har vi. Og det trengs et menneske som låser opp, leder samlingen, låser.

Kanskje det kan være deg?

Ommund Lindtjørn – pianist under middagsbønnen i Solheim kirke

Disse oppgavene er hentet fra bladet.

**Bestill abonnement
på sondagsskolen.no
eller 22 08 71 00**

Disse to bildene er nesten helt like. Klarer du å finne 5 feil på det ene bildet?

Tegning: Trevor Keen

- Driver du med sport?
- Ja, jeg spiller sjakk.
- Det blir du vel ikke sliten av!
- Jo, jeg blir helt matt.

Hemmelig melding til agenter

Bruk agentalfabetet for å tolke meldingen.

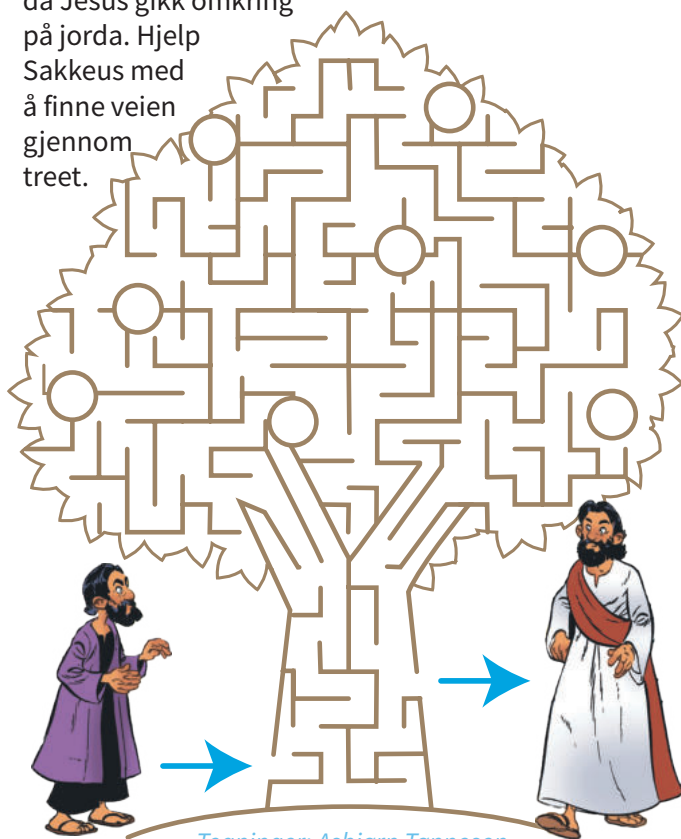
ᐱᐱᐱ ᐱᐱ ᐱᐱᐱᐱ

Det mystiske agentalfabetet:

ԿՅԸԾԴԴԻԻԼԴԸԷԶՕԼՎԳՐԵԳԸԸՎՃԼԵԿ
 A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Æ Ø Å

Labyrinth

Sakkeus var en av de som møtte Jesus da Jesus gikk omkring på jorda. Hjelp Sakkeus med å finne veien gjennom treet.

Tegninger: Asbjørn Tønnesen

Vits:

- Mamma sa jeg måtte velge mellom skolen og fotballen.
- Det var da kjipt!
- Ja, jeg savner klassen litt.

Konsserter våren 2026

🎵 **Onsdag 8. april kl. 12:00 i St Markus kirke**

Lunskonsert

i menighetssalen
i forbindelse med onsdagstreffet
Ved kantor Asbjørn Snilstveit

🎵 **Lørdag 25. april kl. 15:00 i St Markus kirke** ☕

«Afternoon TEA concert»

Orgelkonsert
ved kantor Asbjørn Snilstveit

🎵 **Lørdag 30. mai kl. 15:00 i St Markus kirke** ☕

«Afternoon TEA concert»

Pianokonsert
ved kantor Asbjørn Snilstveit

Alle konsertene er gratis.

Med forbehold om programendringer,
sjekk kalenderen på våre nettsider.

Se også om Påskefest i Bergen på paskefest.no.

Det skjer våren 2026

🏡 Om **gudstjenester**, se neste side.

Nærmere om datoer for aktivitetene nedenfor:
Følg med på nettsidene våre.

🏡 Det er **vegetarmiddag** mandager kl. 16–18
i menighetssalen i *St Markus kirke* i underetasjen
(egen inngang på nedsiden av kirken).
Voksne kr. 50, barn gratis, betaling på Vipps
eller kontant. Datoer: Til og med 27. april.
Ikke 30. mars og 6. april (påskeferie).
Ved avlysning forlenges sesongen.

🏡 «**Use your talent**». Hver tirsdag kl. 11–14 kan du
komme i *menighetssalen i Solheim kirke*
(underetasjen) for å være med på aktiviteter du
selv har lyst til, samt oppleve sosialt samvær.
Vi bruker kjøkkeninngangen (på baksiden av
kirken).

🏡 **Middagsbønn**. Hver tirsdag kl. 11:30–11:45
i kirkerommet i *Solheim kirke* samtidig med
«Use your talent». Kort samling med litt liturgi,
sang, en bibeltekst og bønn.

🏡 **Ungdomsklubb** med gratis middag og gaming
hver tirsdag kl. 17:30–21:30 i *menighetssalen i*
Solheim kirke (underetasjen). For unge i
ungdomsskolealder.

🏡 **Onsdagstreff** en onsdag i måneden kl. 12–14
for deg som er ledig på dagtid. Datoer:
8. april (*St Markus kirkes menighetssal*),
6. mai (*Solheim kirkes menighetssal*),
3. juni (*St Markus kirkes menighetssal*).

🏡 **Løvsingers**: Hver onsdag er det barneklubb for
barn opp til 4. klasse i *Solheim kirke*
kl. 17:00–17:45. Datoer: følger skoleåret omtrent.

🏡 **Kveldsandakt** onsdager kl. 19–20 i *Solheim kirke*.
Enkel liturgi, tanker fra Apostelgjerningene,
tid til ettertanke og lyttening.
Datoer: Fra 7. januar til 20. mai. Ikke 1. april.

🏡 **Småbarnstreff m/babysang**
fredager kl. 11:00–13:00
i menighetssalen i *Solheim*
kirke. Sangstund 11:30.
Lunsj 12–13, vi holder kaffe/te.
Gratis, ingen påmelding.

Solheim kirke
Hordagaten 28

St Markus kirke
Lien 45

Våre to kirker

I Løvestakksiden menighet er der ingen Løvestakksiden kirke, i stedet har vi de to kirkebyggene St Markus og Solheim. Vi holder gudstjeneste vekselvis i hver av dem, som vist på denne siden, og har også mange andre tilstelninger i begge, som vist på forrige side.

Gudstjenester i Løvestakksiden menighet

29. mars kl. 11, Palmesøndag,
☞ **St Markus**, Johannes 12,12–24:
Jesus rir inn i Jerusalem
Familiegudstjeneste

April

Tor 02. april kl. 11, Skjærtorsdag,
Solheim, Matteus 26,17–30:
Det siste måltid

Fre 03. april kl. 11, Langfredag,
Solheim, Johannes 18,1–19,42:
Lidelsesberetningen

05. april kl. 11, Påskedag,
St Markus, Lukas 24,1–9:
Jesus står opp
Høytidsgudstjeneste

12. april kl. 12, 2. søn. i påsketiden,
☞ **Solheim**, Johannes 21,1–14:
Peters fiskefangst

19. april kl. 11, 3. søn. i påsketiden,
☞ **St Markus**, Johannes 10,11–18:
Den gode gjeteren

26. april kl. 12, 4. søn. i påsketiden,
☞ **Solheim**, Johannes 16,16–22:
Sorgen skal bli til glede

Mai

03. mai kl. 11, 5. søn. i påsketiden,
St Markus, Johannes 15,1–8:
Det sanne vintreet
Konfirmasjonsgudstjeneste

10. mai kl. 11, 6. søn. i påsketiden,
☞ **Solheim**, Lukas 18,1–8:
Enken og dommeren

Tor 14. mai kl. 11, Kristi himmelfart,
Løvestien Amfi, Markus 16,19–20:
Jesus blir tatt opp til himmelen ☁
Friluftsgudstjeneste sammen med
Årstad og Fridalen

Den stille uke

17. mai kl. 11, søndag før pinse,
St Markus, Lukas 1,50–53:
Fra slekt til slekt

24. mai kl. 11, Pinsedag,
☞ **Solheim**, Johannes 20,19–23: 🔥
Ta imot Ånden
Høytidsgudstjeneste

31. mai kl. 11, Trenighetssøndag,
☞ **St Markus**, Matteus 28,16–20: ☸
Misjonsbefalingen

Juni

07. juni kl. 11, 2. søn. i treenighet,
☞ **Solheim**, Matteus 3,11–12:
Johannesdåp og dåp med Ånden

14. juni kl. 11, 3. søn. i treenighet,
☞ **St Markus**, Lukas 14,15–24: 🌻
Det store gjestebudet
Sommergudstjeneste/Sommerfest

Gudstjenester videre utover sommeren var ikke planlagte ennå når dette bladet gikk i trykken. Mer info kommer på nettsidene våre.

Predikanter vil kunne velge andre pretekster enn de oppsatte.

☞ = anledning til dåp